

בן התורה

באלעד

העלון לשבת קודש

גליון מס' 982

חג השבועות ופרשת נשא תש"פ

הדלקת נרות:

7:16

צאת השבת:

8:27

חזו"א- 8:31 ת-9:00

צאת החג:

8:28

חזו"א: 8:31

ר"ת: 9:00

דבר המערכת

התשי"ב, אשר למחרתו מקבלים ישראל את

התורה, והוא מפני שאותם החשפנות, לטוב ולמוטב, פועלות ומשפיעות בכל שנה ושנה בתאריך זה של יום מתן תורה, והדברים עתיקים.

האם אנו אכן מוכנים בנפשותינו לקבלת התורה!! האם התרוממנו דינו כדי להרגיש ולחוש באמת ש"אי לא ההוא יומא, כמה יוסף איכא בשוקא!!" האם השלמנו כראוי את ארבעים ותשע ימי הספירה שנתן לנו הקב"ה בכדי להתכונן לקבלת התורה, לקנות בכל יום יום עד מידה טובה הנצרכת ללימוד התורה!! ולהגיע לדרגת "ונתורוממתי".

וב' זכינו שלקראת חג מתן תורה, לאחר תקופה נוראה של חיסרון בלימוד התורה, בשל המגפה ר"ל, בסיעתא דרחמנא רוב מקומות התורה שבים למסלול העליה, עליה בתורה, עליה בירוש, כאשר אין ספק כי תורה מגנא ומצלא, ותפילתנו קמיה קודשא בריך הוא שלא תארע עוד תקלה, ולימוד התורה יגן על כולנו מפני כל צער, צרה וצוקה.

כי אכן כן. מחר בבוקר, בזמן קריאת התורה של עשרת הדברות עד אחר תפילת המוסף, כמשי"כ חספה"ק בכמה דוכתין, מקבלים אנו שוב את התורה מחדש, ועלינו לבוא אל המלך, נותן התורה ית"ש, ברצון פנימי עז וזכנה, עם קבלות מעשיות להווה ולעתיד, לקבל על עצמנו עול תורה ומצוות, לקבל על כל ישותינו ועצמיותנו את התורה ולהתרומם טפחיים מעל פני הקרקע, שהרי ביום ששי בבוקר אנו בעצמנו משתתפים בקבלת התורה הקדושה!

תורה תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים. ואכן זכינו גם השבוע להכנה נוספת לקבלת התורה ע"י מעשה חסד וצדקה בריבוי התרומות של כל תושבי העיר לקופת הצדקה של העיר "קופת העיר-מתן בסתר" דהרי "ישראל קדושים נתבעין ונותנין" ודבר בעיתו מה טוב שע"י כן יש הכנה משולבת של תורה וחסד לקראת קבלת התורה.

ובסיכומם של בדריים נאחל מעומקא דליבא לרבנו האגון מרא דאתרא שליט"א, לחברי הבד"צ, למורי ההוראה ורבני הקהילות הנשואים במסירות רבה בעול ההוראה בדרך המסורה מרבותינו מדור דור ועומדים על משמר התורה והדת בעירנו. לכל ראשי הישיבות והכוללים, המוסרים נפש ללמד תורה. לאברכי הכוללים וללומדי התורה היקרים חובשי ספסלי השיעורים הרבים שבעיר ולכל בית ישראל הדבקים בה' ובתורתו, חג נעלה ושמח וישיזכו לקבל את התורה כנתינתה מסיני מתוך שפע אושר ורוב ברכה.

חג שמח ושבת שלום

איתא בש"ס דרב יוסף עשה יומא טובא

וסעודה רבתא בחג מתן תורה ואמר דאילולא האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא, ופירש רש"י: "שלמדתי תורה ונתרוממתי". ופירשו בזה שרב יוסף חלה ושכח תלמודו, כדאיתא בכ"כ מקומות בש"ס, וממילא תורתו התעלמה ממנו. אמנם את ה"נתרוממתי" אי אפשר היה לקחת ממוחו ולבו. כי לימוד התורה וקיום המצוות, מלבד עצם שכר מ"ע של תלמוד תורה ורכישת הידיעות וקניני התורה, הרי מרוממת היא את האדם לגבהים שאינם פרי מעללי אדם שלא למד תורה ועסק בקיום התורה, וכלשון מרן החזו"א ז"ל: "שת"ח הוא "כמלאך בין בני תמותה".

כשבאו כולם בברית יחד וקיבלו על עצמם תורה, החל העם להיכנס למסלול של מחוות אלוהיים-רוחניים, אשר אינם בהישג ידם של יתר בני אנוש. לימוד התורה יוצר בו בלומד לב חדש ונשמה חדשה, נשמה של בן חורין ["חרות על החולות" אל תקרי חרות אלא חירות] המתרוממת מעל פני הקרקע, והיכולה לשלוט על מהלך הטבע והבריאה, כאשר כל מעשה של יהודי, לטוב או למוטב, משפיע על העולם הגשמי ועל העולמות העליונים כולם.

משום ה"ונתורוממתי", מפני השליטה האבסולוטית של לומדי התורה ומקיימיה, על כל הבריאה, לא רצו המלאכים שימסרו את התורה לישראל. משום שלומדי התורה זכו בקבלת התורה לדרגות גבוהות עד אין קץ ולקבלת כוחות של שליטה בכל העולמות, וכפי שהאר"ק בזה הנפש החיים בכמה דוכתין.

ובשביל להגיע ל"ונתורוממתי" אין זה מספיק רק ללמוד ולהלכה בקרבנו עוד ועוד ידיעות, אלא עלינו להשתלם בכל קנייני התורה, להוסיף הרבה יראת שמים בלבבנו ולהתעלות בתורת המידות, אשר קודמים הם לתורה כד' הגר"א ז"ל. לימוד תורה אינו כלימוד מדעים גרידא, אלא חכמה אלוקית שעל לומדיה לייצב ולעצב את דרכם לפיה, לנהוג על פיה ולחיות באצילות ועדינות הנפש, כדרכם של תופסי תורה.

ואכן, עלינו לזכור כי בכל שנה ושנה ביום חג השבועות, אנו זוכים לאותו האור הגדול שהאיר את העולם בשעת קבלת התורה. אותו השפע האלוקי שניתן לישראל שב ומאיר על כולנו ביום נאצל זה, כפי שהרחיב הרמח"ל ז"ל בספרו דרך ה' וכפי שכתבו רבים מהספה"ק, וכן נפסק בפוסקים שבערב חג השבועות אין להקזי דם, מפני שבערב קבלת התורה פעל בעולם מזיק, שהזיק לכל אלו שלא רצו לקבל את התורה על עצמם, ומכיון שהמזיק ה'חיל הזיק בזמן של ערב מעמד הר סיני,

הרב שמואל גולדברג

בעניין ברכת התורה

ואולם הרי"ד (בשבילי הלקט סי' ה, הובא בקה" ברכות כב) כתב טעם אחר

לכך שאין היחיד מברך לאחר הלימוד, מפני שאין קצבה לעסק התורה ש"יברך לאחריה. ומשמע שלדעתו אינה בברכת המצווה, שאל"כ למה הוצרך לסברא זו הלא קי"ל [דלא כבני מערבא] שאין מברכים על גמר המצווה [וכי"ב ביאר בקה"י שם אלא שהוא נקט גדר אחר לברכה, ולענ"ד אין זה מוכח, דמ"מ בא הרי"ד ליתן טעם לכך שלא השוו חכמים מידותיהם ורק בקריאה בבית הכנסת תקנו ברכה לאחריה, לא בלימוד היחיד, שאף אם הברכה שלפניה ברכת המצווה היא, מ"מ היה לחכמים לתקן ברכה לאחריה, וכן מצינו בקריאת ההלל שתקנו ברכה שלאחריה הגם שהברכה שלפניה היא ברכת המצווה. וכן בקריאת המגילה ברבים. לכך כתב מפני שללימוד זה יש קצבה וללימוד זה אין. ועוד י"ל שרצה ליתן טעם נכון גם אליבא דבני מערבא שמברכים בגמר המצוות, והרי מבואר בירושלמי גופא (ברכות פ"ז) שעל התורה אין מברכים לאחריה ביחיד, וע"כ יש טעם נוסף בדבר.

ונראה דאפשר לפרש שבוה נחלקו הרמב"ם והרמב"ן; הרמב"ן שנקט שם בכל דבריו שהיא ברכת ההודאה, לכן השווה זאת למקרא ביכורים שבעצם הוא ענין נפרד מההבאה, להודות על הארץ ושאר הטובות אשר גמלנו ה', וכן ברכת התורה ענינה להודות על נתינת התורה לישראל, והוא ענין נפרד ממצות הלימוד.

לא כן הרמב"ם [גם אם נקט שהיא מחויבת מדאורייתא כדברי הקר"ס], הם נוקטים שהיא ברכת המצווה ולכן שייכת הברכה לעצם מצות הלימוד ואינה דבר נפרד. כדברי הרמב"ם שהברכה חלק מטכסים לימוד התורה, להקדים לו ברכה ולא יגש אל הקודש בכדי, הלכך אין זה דומה למקרא ביכורים שהוא ענין הודאה העומד לעצמו ולכן נמנה כמצווה נפרדת מגוף ההבאה.

ואמנם כן הם דברי הרמב"ם בתשובה (בפאה"ד ט ועוד), כשדן אודות ברכה בבית הכנסת על קריאה בספר פסול, הביא כמשל את ברכת התורה של היחיד, שקורא גם כשולמד בלא ספר כלל והאיל

מעניינא דיומא

בגמרא ברכות כא. איתא, אמר רב יהודה מגין לברכת התורה לפני מן התורה, שנאמר כי שם ה' אקרא הבו גורל לאלקינו. ובהמשך הסוגיא דנו ללמוד ב'קל וחומר' ברכת התורה לאחריה מברכת המזון, וכן ברכת המזון לפני מברכת התורה, ודחו.

וכתב הרמב"ן (הוספות למ"ע טו) שמבואר מסוגיא זו שברכת התורה מדאורייתא. ועל פי זה מנאה כמצווה בפני עצמה, להודות לשמו יתברך בכל עת שנקרא בתורה על הטובה הגדולה שעשה לו בתתו תורתו אלינו, וכאשר נצטוינו בברכה אחר כל האכילה כן נצטוינו בזו. ואילו הרמב"ם לא מנה ברכת התורה במניין המצוות. ובדעת הרמב"ם, יש אמורים שנקט ברכת התורה מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, שלא כפשוטו הסוגיא (כן כתב הפר"ח). ואילו בקרית ספר (הל' תפילה) כתב בדעת הרמב"ם שהיא מדאורייתא אלא שלא מנאה כמצווה לעצמה מפני שהיא כלולה במצות הלימוד.

אכן הרמב"ן כבר הרגיש בסברא זו ודחאה, שאין ראוי למנות את הברכה מצווה אחת עם הקריאה כשם שמקרא ביכורים אינו נמנה אחת עם הבאתם.

וצריך להבין במה נחלקו, ומה טעמו של הרמב"ם לחלק בין מקרא ביכורים שנמנית כמצווה לעצמה, לברכה"ת שאינה נמנית, ואף אם ננקוט שלדעת הרמב"ם ברכה זו מדרבנן, על כל פנים צריכים אנו לחילוק זה אליבא דבעל החינוך, שהרי כתב ושנה (במצוות תל) שברכת התורה מדאורייתא ואעפ"כ לא מנאה למצווה בפנ"ע, בניגוד למקרא ביכורים שמנאה כמצווה נפרדת מההבאה.

ובאמת כבר חקרו בגדר ברכת התורה, אם היא ברכת ההודאה על נתינת התורה, או ברכת המצוות היא, על מצות הלימוד. ונראה שנחלקו בדבר הראשונים; דעת הרמב"ן מבוארת בספר המצוות שם שהיא ברכת ההודאה כנ"ל. ואילו הרשב"א (בשו"ת, מובא בב"י מז) נשאל על כך שאין מברכים לאחר הלימוד, וכתב מפני שקריאה בתורה מצווה ואין מברכים על המצוות לאחריה. ושונה קריאת התורה בביה"כ שמברכין לאחריה שהיא תקנה ועל התקנות מברכים לפניהם ולאחריהם. ומבואר בדבריו שהיא ברכת המצווה, שלכך אין בה ברכה לאחר הלימוד.

לא לשכוח עירוב תבשילין

המשך בעמוד 2

בענין הדלקת נרות לכבוד שבת ביום טוב שישי

אם השאריות הי מוקצה

ה ואף שכתבו האחרונים שמותר לטלטל ולהוציא את שאריות החלב והשעווה מהנר כיון שהם ראויין להדלקה, עיין במג"א סימן תצ"ט ס"ק ט' שהתיר להוציאם, וכן כתב בחיי אדם כלל צ"ב דאם השפופרת סתום בחלב מותר לנקותו בסכין ולהוציאו, (ואפשר דמש"כ להוציאו בסכין משום דסובר דזה טיטול מן הצד שמותר לטלטל כן אפילו מוקצה גמור, כמש"כ בחיי אדם כלל ס"ז אות י"ג, ובמ"ב סימן ש"ח ס"ק קט"ו, וסימן ש"ח ס"ק קט"ו, וסימן ש"א ס"ק ו', אמנם בשו"ע הרב שם ס"ק ו' והחזון איש בסימן מ"ז ס"ק י"ד חולקים ע"ז וסוברים דהיא דעיקר הטיטול הוא בשביל המוקצה אי"ז חשיב טיטול מהצד ואסור, וא"כ לשיטתם אסור לטלטל ולהוציא גם ע"י סכין), והביאם להלכה בשו"ע הרב שם ס"ק י"א ומ"ב ס"ק ט"ו ע"ט. אמנם בשו"ע הרב שם כתב דנכון להזהר שלא לטלטל כן אם לצורך הרבה ע"ש.

שאריות חלב ושעווה בזמנינו

אמנם נראה דבזמנינו שאין דרך כלל להשתמש בשאריות אלו להדלקה וזורקים אותם לאשפה, הרי הם כאשפה ובטל מהם תורת כל, ויש להחמיר שלא לטלטלם וחשיבי מוקצה, ורק כשמדליק הנרות כדי להשתמש באורם, מותר לטלטלם אף שהם מוקצה, וכן הברזלים ושאר השאריות שנשארים בניריות וכיו"ב, אסור לטלטל בזמנינו, כשאין מדליק בהם לצורך אור רק לצורך כבוד בעלמא.

ובספר חוט שני פ"א ס"ק ב' מתיר לטלטל את השאריות אף שזה מוקצה שההדלקה חשיב צורך, אף שאי"ז צורך אוכנ"פ הוא בכלל צורכי האדם הקרובים דמותר לטלטל עבורם, וצ"ב.

בזמנינו שיש אור החשמל וגנטור

ו אמנם עדיין צ"ב דלכא' אי"ז צרכי האדם כ"כ ואין לטלטלם, ורק לצורך ריבוי האור יש להתיר, וכאן אין תועלת של ריבוי האור, וגם עצם ההדלקה כזו לכבוד שבת כשאין בזה שום צורך יו"ט, צ"ע.

ואפשר דבמקום שיש אור ע"י גנטור מיוחד לשבת, חוששים לתקלות שיש בגנטור דלפעמים נכבה הגנטור, מותר להדליק שם נרות לשבת כדי שיהיה לו אור אם יכבה הגנטור, והוא שחושש באמת שייכבה האור, אבל אם אינו חושש שייכבה האור אין להדליק את הנרות, ולא אמרין בזה ההיתר של הואיל ומיקלעי אורחים כשאין שכיח כלל, ובהלכות המועדים פ"ז הערה 10 הארכנו בביאור כל הענין, ואם אמרין בזה הואיל ומיקלעי אורחים.

דינים העולים:

א. לכן נראה, דנכון להדליק את הנרות ביו"ט, כשהוא כבר קצת חושך, (ולא יאחר להדליק סמוך מדאי לשקיעה, וכן לא יקדים להדליק בפלג המנחה כשיש עוד אור גדול) בחדר שאין בו אור של חשמל, וטוב להשתמש שם זמן מועט לאור הנר, ואח"כ יכול הבעל להעביר את הנרות לשולחן שאוכלים שם, דשם הוא עיקר ההדלקה, כמבואר בשו"ע סימן רס"ג סעיף י', ויזהר שלא יכבו הנרות בזמן העברתם לחדר השני.

ב. ומותר להוציא לצורך הדלקה זו את שיירי הנרות ואת הברזלים שנשארו בסוף ההדלקה אם הם מפריעים להדלקה, שזה נחשב הוצאה לצורך האור ואינם מוקצה.

ג. ומעיקר הדין אפשר שיכול להדליק גם במקום שיש אור, עיין מש"כ בהלכות המועדים פרק ז' הערה 10, שאפשר להדליק נרות גם במקום האור כשיש משהו שיכול להעביר אח"כ את האור לחדר חשוך, וא"צ להדליק דוקא במקום חשוך, ואמרין הואיל ויצטרך להעביר שם האור, יכול להדליק עכשיו שיעטרך להעביר לשם אח"כ את האור.

ד. אמנם לצורך הדלקה זו שהנר נשאר במקום שיש כבר אור החשמל, נראה דאין להוציא את שיירי הנרות והברזלים כדי להכניס בהם נרות אחרים, שאין זה טלטול מוקצה לצורך אור והנאה, אלא לצורך כבוד שבת, ולא הותר לזה טלטול מוקצה, וראה מש"כ בס' ד'.

השנה כשחל יו"ט ביום שישי, וצריך להדליק נרות בסוף יום טוב לכבוד שבת, יש לדון איך מותר להדליק ביו"ט נרות כשאין לו צורך בהם ביו"ט ומדליק ביו"ט רק לצורך שבת, ויש לדון לגבי הדלקה זו בשלושה דברים.

הדלקת נר שהוא רק לכבוד שבת

א משום איסור הכנה מיו"ט לשבת, ואף שמותר להדליק מיו"ט לשבת ע"י עשיית עירוב תבשילין, אבל גם ע"י עירוב תבשילין אסור להדליק אור כשאין לו שום צורך ביו"ט עצמו, ואף שמותר להדליק נר ביו"ט סמוך לחשיכה, היינו כשצריך עכשיו לאור הזה, כמש"כ במ"ב סימן תקי"ד ס"ק ל"ג ע"ש, אבל אם מדליקים את הנרות רק משום כבוד השבת, ואין בו שום צורך ותועלת ביו"ט עצמו לכאורה הוי הכנה מיו"ט שבת.

אין לו שום הנאה מהנרות

ב וכשמדליק נרות בבית שאור החשמל דולק ואינו צריך לאור של הנר, ואין הנרות מוסיפים כלום לאור, ומדליקים את הנרות רק משום חיוב הדלקה לכבוד השבת, יש לדון אם מותר להדליק נרות האלו ביו"ט, שהרי אין צריך עכשיו לאור הנר הזה, (וכ"פ כשיש שני חגים סמוכים מדליקים את הנרות רק בלילה, כמש"כ בהלכות המועדים פרק א' ס"ק י').

ואף שלכבוד יו"ט עצמו מותר להדליק נרות אפילו כשאין צריך לאורה, כמש"כ בהלכות המועדים פרק ח' סעיף ו' שמותר להדליק נר בבית הכנסת ביום אף שאין צריך לאורה, או שמרבה בנרות בליל יו"ט לכבוד יו"ט במקום שדולק אור חשמל גדול, וכן המדליק נרות לכבוד ברית מילה ולכבוד חתן ע"ש, ועיין בשו"ת הרא"ש כלל חמישי אות ח' שכתב שמכבדים שבתות ויו"ט בריבוי נרות דכתיב על כן כבדו את ה' באורים וכו', ובמקום אורה יש שמחה דכתיב ליהודים היתה אורה ושמחה ע"ש.

אבל להדליק ביו"ט נרות לכבוד שבת לבד כשאין בו שום צורך יו"ט, צ"ב אם מותר, בפרט שמברך להדליק נר של שבת, וכ"ש כשמדליק נריות נמוכות וכיו"ב שאי"ז כבוד כ"כ, וזה רק הדלקה משום החיוב.

הוצאת שאריות החלב והשעווה מהפמוטים

ג כן יש לדון כשהדליקו נרות במנורה לכבוד יו"ט ורוצים עכשיו להדליק בו עוד פעם, אם מותר להוציא את שאריות החלב מהנרות של אתמול כדי שיוכלו להכניס בו נרות חדשים, שהשאריות הם מוקצה, וכן יהיה אסור לטלטל ולהוציא את שאריות הפתילות או הברזלים שנשארים בסוף הנר, שזה טיטול מוקצה לכבוד שבת ואינו לצורך אוכנ"פ של יו"ט.

והנה אם אי אפשר להדליק שם את הנרות בלי זה, וצריך את הנרות האלו לצורך האור, יש להתיר להוציא את שאריות הנרות שהוא טיטול מוקצה לצורך אוכנ"פ, כמש"כ התוס' במסכת ביצה דף ח' ע"א ד"ה אמר, ובדף כ"ח ע"ב ד"ה גריפת תנור, וכן פסק הרמ"א בסימן תק"ט סעיף ז' ובסימן תקי"ח סעיף ג', דמותר לטלטל מוקצה לצורך אוכנ"פ ושמחת יו"ט, וכמו שביארנו בהלכות המועדים פ"ו סעיף ו'.

אם הנאת האור נחשב צורך אוכנ"פ

ד ועיין בהגהות רע"א סימן תק"א על הת"ז בס"ק ז' שכתב, דמותר להוציא פתילה ישנה מפני חדשה שהוא צורך אוכנ"פ אף שאינה אוכל, אמנם הפר"מ שם בא"ש ס"ק ט"ו כתב דאין להתיר משום שמחת יו"ט לבד, והביאו בכה"ח שם ס"ק נ"ו, והמ"ב בסימן תצ"ט ס"ק ט"ו כתב דמותר לטלטל לצורך הדלקה ע"ש, ונראה דהנאת האור חשיב כאוכנ"פ ולא כשמחת יו"ט לבד, עיין במ"ב סימן תקי"א ס"ק א', וראה מש"כ בהלכות המועדים פ"ט ס"ק ו' דכל הנאות הגוף הרי הם בכלל צורכי אוכנ"פ שהתירה התורה, אבל במקום שדולק שם אור של חשמל ואין הנרות מוסיפים לאור אי"ז חשיב צורך אוכנ"פ, והחלב ושאריות הפתילות וכיו"ב הם מוקצים, ואסור להוציאם ביו"ט.

היא על מצות הלימוד והמצווה מתקיימת בכל אופן. הרי משמע שנקט שהיא ברכת המצווה.

ומבואר שגם לפי הצד שאינה ברכת המצווה יש לפרש בכמה אנפי, או שהיא ברכת ההודאה [או ברכת השבח] כפי שנתבאר מהרמב"ן, או כדברי הגר"ח (מובאים בחדושי מרן יר"ו הלוי פ"א מוהל' ברכות). שהתורה עצמה טעונה ברכה, ובה יישב פסק השו"ע (מז,יד) ששנים מברכות ברכת התורה, והגר"א השיג הלא מקרא צווח ולמדתם את בניכם ולא בנותיהם והיאך תאמר וצונו, אלא העיקר כמש"כ התוס' ששנים יכולות לברך על מצות עשה שהזמן גרמן וכמו"כ יכולות לברך ברכה"א אם ירצו.

אך השו"ע עצמו הלא נוקט שאשה אינה מברכת על מצוות שהיא פטורה מהן וכיצד נקט שמברכות ברכה"ת [וכבר הוכיח בספר בית הלוי (ח"א ו) שלימוד תורה באשה, אף באותן מצוות שהיא מצווה עליהן, אין בדבר מצווה עצמית של לימוד אלא כאמצעי והכשר מצווה לדעת מה לעשות, ומה שנימק האגור שחיובות ללימוד המצוות שלהן, אין פירושו שמשום כך שייכת בהן מצות הלימוד, אלא כוונתו רק לענות על השאלה הלא המלמד בתו תורה כאילו למדה תפלות וא"כ לא דמי לשאר מצוות שהרשות בידן לעשותן - על זה תירץ שהן שייכות בלימוד מצוותיהן, אבל לא שמקיימות בכך מצות תלמוד תורה.

ובקהלות יעקב (ברכות כב) כתב שגדר ברכה"ת הוא כעין ברכות הנהנין, וזהו על פי מה שכתב הת"ז (בי"ד רכא סקמ"ג) דאין אומרים 'מצוות לאו ליהנות ניתנו' בתלמוד תורה מפני שהתורה משמחת לב ויש הנאה בלימודו, שעל כן אסור ללמוד בתשעה באב. ואמנם לא רק שיש בלימוד הנאה ושמחה, אלא יש אומרים שהשמחה והתענוג שבלימוד הם עיקר במצווה גופא, כפי שכתב בהקדמת אגלי טל שעיקר מצות הלימוד מתקיימת כשש ושמו ומתענג בלימודו ואז דברי תורה נבלעין בדמו, שבכך הוא דבוק לתורה, נמצא שגם התענוג מצווה.

ולפ"ז שפיר תקנו תפילה על ערבות בתוך ברכת התורה, מה שלא מצינו כשאר ברכות המצוות. אלא משום שמתיקות התורה היא עיקר במצווה גופא.

ברכת מזל טוב

להולדת הבן

הרב שבתי ביטרמן ומש'

באירוסי הבן

הרב איתי בודל ומש'

ובנם החתן יעקב ישראל שיחי'

הרב יהושע גלעד ומש'

ובנם החתן יאיר שיחי'

באירוסי הבת

הרב יצחק מאיה ומש'

הרב מאיר נגר ומש'

הרב בנימין פרידמן ומש'

פרשת השבוע

נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם (ד', כ"ב)

מהי כוונת הפסוק באומרו "גם הם".

על דרך הפשט הכוונה כלפי בני קהת המוזכרים לעיל (פס' ב'). אך אפשר לפרש, כי כוונת הכתוב להוכיח את בני גרשון, לכל ירימו ראש ויתגאו בייחוס אבותם, גם במקרה שהם עצמם לא יהיו ראויים לכך.

"נשא את ראש בני גרשון", אבל זאת בתנאי ש"גם הם", שהם עצמם - "לבית אבותם למשפחותם" שבמעשיהם יהיו הם ראויים ומתאימים לבית אבותם. רק אז יהיה כל אחד מהם "בן אבהו ובר אורין - יאי ויאי" (מנחות נ"ג.) אבל בלאו הכי, אין יחוס אבותם בלבד ולא כלום (רבי עזריה פיגו)

איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל בה' (ה', ו')

שני חטאים כלולים במעשה הגזילה: הנזק שגורם לחברו בכך שמחסי ממונו, והחטא כלפי הקב"ה בכך שעובר על "לא תגזול". וזהו שכפלה התורה בלשונה: "חטאת האדם" - על החלק שבין אדם לחברו. "למעול מעל בה'" - על החלק שבין אדם למקום.

(שואל ומשיב)

ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה (ה', ט')

כשיחזיק האדם את הקדשים לעצמו ולא יתנם לכהן, כדי למלא בזה את תאוות גופו, אזי מגביר הוא עליו את מידת הדין. ואז אין ה' משפיע עליו מטובו.

"לו יהיו" - דהיינו, לא יהיה לא אלא רק את הקדשים, אבל משאר נכסיו יתרושש, ושדותיו לא יתנו יבולם אלא רק שיעור הקדשים שמגיע לכהן. ברם, "איש אשר יתן לכהן לו יהיה" - שפע וברכה, בלי שיעור וגבול, כי יגבר עליו כח החסד.

(הגו"א)

איש או אשה כי יפלא (ו', ב')

לכאורה, היה על הכתוב להביא בפשטות את דינו של הנזיר, ומה באה התורה ללמדנו בפותחה את הפרשה כסיפור דברים: "איש או אשה כי יפלא לנדרו נדר נזיר להזיר לה".

ברם, לאחר שהבדיל הקב"ה את שטט לוי, ומהם את הכהנים זרע אהרן, ומתוכם את הכהן הגדול - עוללה להתגבגב ללבו של האדם מישראל מחשבה כי הקדושה היא דבר מולד ואינה תלויה ביד האדם ובבחירתו החופשית. לפיכך באה התורה ומלמדתנו כי לא כן הדבר, אלא ביד כל אדם מישראל, איש או אשה, לפרוש ולהתנזר מענייני העולם הזה ולקדש עצמו בקדושה עליונה, עד כי "קדוש יהיה" ואסור בטומאת מות ככהן גדול.

(אלשיך)

מאשר חטא על הנפש (ו', י"א)

שציער עצמו מן היין (תענית י"א).

מהיכי-יתני לומר שחטאו של הנזיר היה על שציער עצמו מן היין, והלא הפרישות מתענגות העולם היא מידה משוכחת עד מאד.

אכן, אילו לא היה קורוה מקרה של טומאה, לא היה נקרא "חוטא", שהרי אדרבא - ראוי הוא להתנזר מיין, שהוא תענוג גשמי, כדי להתעלות התעלות רוחנית ולהידיבק בה'. ברם, לאחר שהמקרה שקרהו היה באונס, וכמו שנאמר "וכי ימות מת עליו בפתע פתאום" (פס' ט'), אות הוא מן השמים שאינו ראוי למעלת הנזירות והפרישות וכי ביקש לעצמו מעלה שהיא נעלה וגבוהה מערכו. נמצא שלריק ציער עצמו מן היין, ולפיכך הריהו "אשר חטא על הנפש". מאידך גיסא, אין לומר שחטאו הוא על כך שלא נזהר מטומאת המות, שהרי לאחר שהיה הדבר באונס, "בפתע פתאום", שוב אין זו אשמתו של הנזיר.

(הנצי"ב)

נחשון בן עמינדב למטה יהודה (ז', י"ב)

בכל השבטים נאמר "נשיא" מלבד אצל יהודה אשר נאמר בו "למטה יהודה". הלמאי.

אלא כיון שהיה זה נחשון בן עמינדב שקפץ תחילה למים וקידש שם שמים. לכך זכה לזרע מלוכה. מעתה גם בו ייכתב "נשיא", כשם שנכתב בשאר השבטים, הרי זה מילתא זוטרתא לגביה. שהרי מעותד הוא למלוכה על כל ישראל. לפיכך לא נכתב אצל נחשון "נשיא" אלא רק "למטה יהודה".

(רבי שלמה גאנצפריד)

חג השבועות

בחדש השלישי לצאת וגו' באו מדבר סיני וגו'. ולמה בחדש השלישי ולא קודם לכך? אמר רבי לוי: משל למה הדבר דומה? לבן מלך שעמד מחליו: אמר פדגו [מחנכו]: ילך לו לאסכולי [בית שמלמדים בו תנוקות]. אמר המלך: עדן לא בא זיו של בני מחליו, והוא הולך לו לאסכולי?! אלא יתעדן בני שנים שלשה חדשים במאכל ובמשתה, ואחר כך הוא הולך חאסכולי. כך, כיון שיצאו ישראל ממצרים, היו ראויין לקבל את התורה לאלתר, והיו בהן בעלי מומין משעבוד טיט ולבנים. אמר הקדוש ברוך הוא: עדן לא בא זיון של בני משעבוד טיט ולבנים, והן מקבלין את התורה?! אלא יתעדנו בני שלשה חדשים בבאר, במן, בשלו, ואחר כך מקבלין את התורה. ואימתי? בחדש השלישי. (פסיקתא דרב כהנא)

* * *

ויבאו מדבר סיני. נתנה תורה דימוס [בפרהסיא] במקום הפקר. שאלו נתנה בארץ ישראל, היו אומרים לאומות העולם: אין לכם חלק בה; לפיכך נתנה דימוס בפרהסיה, במקום הפקר, וכל הרוצה לקבל, יבוא ויקבל.

(מכילתא)

* * *

מפני מה נתנה במדבר? ללמדך שאם אין אדם מפקיר עצמו כמדבר, אינו זוכה לדברי תורה. ומה המדבר הזה אין לו סוף, כך דברי תורה אין להם סוף, שנאמר: "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים" (איוב י"א ט'). וכשם שאין להם סוף, כך אין למתן שכרה סוף, שנאמר: "מה רב טובך אשר צפנת ליראך" (תהלים ל"א ב'). (פסיקתא דרב כהנא)

* * *

סגלה מכל העמים. מדוע נקראו ישראל בשם "עם סגלה"? מה סגלתו [אוצר גנוז של אבנים טובות ומרגליות] של אדם מרוצה עליו. כך ישראל מרוצין עליו. מה סגלתו של אדם חביבה עליו. כך ישראל חביבין עלי. מושלין אותו משל למה הדבר דומה? לאחד שנפלו לו שדות הרבה בירושה. ועמד וקנה אחת משלו. ואותה היה מחבב יתר מכלן. למה? שקניה משלו. כך, אף על פי שכל העולם כולו שייך למי שאמר והיה העולם, אינו מחבב אלא לישראל. ולמה? שלקחם ממצרים, ופדאת מבית עבדים. לכך נאמר: "הייתם לי סגלה מכל העמים" (עין רש"י)

(מכילתא דרשב"י)

* * *

כי ביום השלישי ירד ה'. ולמה ביום השלישי? שביים השלישי נבראו אילנות ודשאים, שנאמר: "ויאמר אלקים תדשא הארץ" (בראשית א' י"א). אמר הקדוש ברוך הוא: ביום השלישי בראתי צרכי החיים, ואף התורה שנקראת "עץ החיים", שנאמר "עץ חיים היא" (משלי ג' יח), ולכן נתתיה ביום השלישי.

(מדרש אגדה)

* * *

בתחתית ההר. מלמד שנתלש ההר ממקומו, וקרבו ועמדו תחת ההר, שנאמר: "ותקרבון ותעמדון תחת ההר" (דברים ד' י"א). עליהם מפורש בקבלה: "יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה, הראיני את מראיך, השמיעיני את קולך, כי קולך ערב ומראיך נאוה" (שיר השירים ב' י"ד). "הראיני את מראיך" אלו שתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל; "השמיעיני את קולך" אלו עשרת הדברות: "כי קולך ערב" לאחר הדברות: "ומראיך נאוה" - "ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ד'" (ויקרא ט' ה')

(מכילתא)

* * *

וידיבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. [למה מתחיל ב"ידיבר" שהוא לשון קשה, וכן "אלקים" שהוא מדת הגבורה, ומסים ב"לאמר" שהוא לשון רך? אלא] בוא וראה שאין מדותיו של הקדוש ברוך הוא כמדת בשר ודם: מלך בשר ודם אינו יכול להיות עושה מלחמה ו[גם] להיות סופר ומלמד תינוקות והקדוש ברוך הוא איננו כן, אתמול בים [נתגלה] כעושה מלחמה שנאמר: "ה' איש

מלחמה" (שמות ט"ו ג'), ואומר: "בכוחו רגע הים" (איוב כ"ו י"ב), והיום במתן תורה ירד ללמד תורה לבניו [בזמן מלא רחמים], וכן הוא אומר: "הן אל ישיג בכחו, מי כמוהו מורה" (איוב ל"ו כ"ב), הו' "ידיבר אלקים את כל הדברים האלה" [מתחיל במידת הדין ומבים ברחמים, ש[אפילו] באותה שעה נוהג בשני הפכים אלה].

(שמות רבה פרק כ"ח ג')

* * *

אנכי... לא תחמוד. מפני מה לא נאמרו עשרת הדברות בתחילת התורה? משלו משל מה הדבר דומה? לאחד שנכנס במדינה. אמר להם: אמלוך עליכם! אמרו לו: כלום עשית לנו טובה שתמלוך עלינו? למה עשה? עשה להם החומה, הכניס להם המים, עשה להם מלחמות. [ואחר כל אלו הדברים שעשה] אמר להם: אמלוך עליכם! אמרו לו הן והן. כך המקום הוציא את ישראל ממצרים. קרע להם את הים, הוריד להם את המן, העלה להם את הבאר, הגיז להם את השל, עשה להם מלחמת עמלק. אמר להם אמלוך עליכם! אמרו לו הן והן [ומפני כך לא נאמרו עשרת הדברות בתחילת התורה קדם שנעשו הנסים לישראל].

(מכילתא)

* * *

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. וכי לששת ימים נבראו, והלא כבר נאמר: "בדבר ה' שמים נעשו, וברוח פיו כל צבאם" (תהלים ל"ג ו'). [כלומר: הלא ברגע אחד נבראו, וכי שייך לומר שהוצרך הקדוש ברוך הוא לבריאת העולם ששה ימים]. אלא להפרע מן הרשעים שהם מאבדים את העולם שנברא לששת ימים. ולתן שכר טוב לצדיקים שהם מקיימים את העולם שנברא לששת ימים. (פסיקתא רבתי פסיקא כ"ג)

* * *

לא תרצח. מה ענין זה אצל זה [כלומר: למה נסמך צווי "לא תרצח" לכבוד אב ואם? אלא ללמדך [שאם] יש לו לאדם מזונות הרבה בתוך ביתו, ואינו מהנה את אביו ואת אמו לעת זקנתו, כאילו רוצח כל ימיו. כאילו רוצח נפשות לפני המקום. לכך נאמר: "כבוד את אביך ואת אמך... לא תר צח". (סדר אליהו רבה פרק כ"ד)

* * *

וכל העם ראים את הקולות. [האם היו רואים את הקולות או שומעים אותם? אלא היו] רואין הנראה [ברקים] ושומעין הנשמע [קולות]. דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר: רואין ושומעין הנראה. רואין דבור של איש יוצא מפי הגבורה, ונחשב על הלוחות, שנאמר: "קול ה' חוצב להבות אש" (תהלים כ"ז ז') (עין רש"י).

* * *

רבי יהושע אומר - ב' דברות שמעו ישראל מפי הקב"ה, "אנכי" "ולא יהיה לך", והא הוא דכתיב "ישקני מנשיקות פיהו" ולא כל הנשיקות. ורבנן אמרין - כל הדברות שמעו ישראל מפי הקב"ה...

כתיב (דברים ל"ג) "תורה צוה לנו משה" - כל התורה כלה שש מאות ושלוש עשרה מצות הוי, תורה בגימטריא עולה כמנין תר"א מצוות - דבר עמנו משה! ברם "אנכי", "ולא יהיה לך", לא דבר עמנו משה, אלא מפי הקב"ה שמענום.

(שיר השירים רבה)

* * *

"את כל הדברים" - מלמד שאמר המקום עשרת הדברות בדבור אחד, מה שאי אפשר לבשר ודם לומר כן, שנאמר "את כל הדברים", ומה תלמוד לומר "אנכי" "ולא יהיה לך"? אלא מלמד שאמר המקום עשרת הדברות בדבור אחד, וחזר לפרטן דבור דבור בפני עצמו, שומע אני אף כל הדברות שבתורה נאמרו בדבור אחד? תלמוד לומר - "האלה" - הדברים האלה נאמרו בדבור אחד, ושאר הדברות שבתורה נאמרו דיבור דיבור בפני עצמו.

(ילקוט שמעוני)

נרשאים בהלכה

חמור נועד לעורר את לב המעינים בלבד ולא לפסוק הלכה למעשה

בעצת האדר"ת להתחייב בברכות התורה להנעורים בליל שבועות

בלוח א"י (בסדר הושענא רבא) הביא בשם הגאון האדר"ת זצ"ל, וכן הובא בשם המהר"צ דושינסקיא זצ"ל, שניתן לכון בברכה"ת שבבוקר ערב שבועות לפטור רק עד למחרת בבוקר, או עד זמן שירצה, ואז יכול לברך שוב בברכה"ת. וכן כתב הביה"ס (סי' ח ס"ד ד"ה וי"א) לענין הברכה על הציצית, שיכול לכון שלא תפסור הברכה אלא עד השעה שיפסטה. וכן מבואר במג"א (סי' מז ס"ק יב, וס' תצד בהקדמה לסימן) לענין ברכת התורה, שלדעתו בסתם מתכוונים לפטור בברכת התורה רק עד עלות השחר, וכמו שלמדו בדבריו הנשמת אדם (כלל ט ס"ק ג) והגרש"ז אורבך (שו"ת מנחת שלמה סי' יח ס"ק ח-ט).

אלא שלענין ברכת התורה לא כתב המש"ב עצה זו, והורה הגר"ש אלישיב (שבועות יצחק ח"ח עמ' רסג, ופניני תפלה עמ' מד) שלא ישתמש בעצה זו, אלא יעשה כמו שכתב המש"ב, שהישן יוציא את האחרים בברכות התורה. ועי' בזה בס' דבר למועד עוד עצות לזה.

והגרש"ז אורבך (שו"ת מנחת שלמה סי' יח סק"ט) כתב: "והיה נראה מסברא דה"ה נמי שיוכל לכון בשעת ברה"ת שלא תפסור אותו הברכה כי אם עד חצות היום ולא יותר, וכמו כן גבי ברכת הנהנין אפי' אם מונחים לפניו הרבה פירות ויכול שפיר לכון שלא תפסור אותו הברכה כי אם על פרי הראשון ולא יותר", והאריך בזה וכתב: "... נראה דהיינו נמי טעמא דאסור לכון בשעת הברכה שהברכה היא רק על פרי הראשון ולא יותר, משום דכיון שמן הדין פטור הוא בברכה אחת על כל מה שהוא אוכל נמצא שאם נראה אחד מברך על כל פרי ופרי ואחד אינו מברך כי אם על פרי ראשון בלבד הוא זלזול בתקנת חז"ל והי' כמוסוף על הכרעות ומשו"ה שפיר חשיב ברכה לבטלה והיינו נמי טעמא דאסור לגרום ברכה שאינה צריכה וכמו כן לענין ברה"ת לאו כל כמיניה לכון שהברכה לא תפסור אותו כי אם עד זמן ידוע, משא"כ זה שמכין שלא תפסור אותו הברכה כי אם למעל"ע זה ולא לבורק שני כיון דכו"ע הרי נוהגים לברך אין זה גורם כלל זלזול ואדברה מעיקרא תקנו חכמים לעשות כן כדי שיברך בכל יום ברכת התורה וכנראה מדברי המג"א בס' מ"ז עיי"ה ובס' תצ"ד, וכיון שכן מובן שפיר הטעם דשנית קבע לא הו' הפסק לענין ברכת התורה משום דכיון שחייבו חכמים בברכה זו אף בכה"ג שאינו שונה כלל על אחר דהא קי"ל שרק לענין אהבה רבה הוא דמצרכין שילמוד תיכף ולא בברה"ת, ונמצא דאי הו' אמרינן דשינה חשובה הפסק ה' נראה כאילו הברכה היא רק על לימוד התורה, וכל שאינו לומד אינו מחויב כלל בברכה, משא"כ אם אנו אומרים דאין השינה חשובה כלל הפסק אנו מראים בכך שאין ברכה זו דומה לשאר ברכות כיון שבזה אין הברכה באה על עצם הלימוד, ונמצא דכמו דאמרן שעיקר איסור ברכה לבטלה הוא משום דע"י זה אנו מחזקים את עיקר חיוב הברכה, כמו כן גם כאן ע"י זה שאין אנו מחשיבים את השינה להפסק אנו מחזקים את עיקר החיוב של ברכה"ת שנדע דמברכים ברכה זו בכל אופן גם אם אינו שונה כלל על אחר", עכ"ד הגרש"ז א, עיש"ע.

ואמנם כבר העירו דהמג"א סתר עצמו בזה, שבס' תרל"ט הביא את דברי הב"ח שהציע עצה זו וכתב על כך: "ודבריו תמוהין, דאטו מי שיש לו ציצית בבגדו וכיון שלא יפטרנו בברכות אלא עד חצות וכי יחזור ויברך בחצות? הא ודאי ליתא. וגם לא ראיתי באחרונים שום משמעות, לכן אין לברך דיש לחוש לברכה לבטלה", עכ"ל. ועי' שו"ע אור"ח קע"א ס"ה שכתב: "המבדיל על השלחן, פוסט היין שבתוך המזון, וי"א שאין ברכת יין הבדלה פוסט, אלא אי"כ נטל ידיו קודם הבדלה, הילכך המבדיל קודם נטילה יכין שלא להוציא יין שבתוך הסעודה". הרי שהשו"ע עצמו הציע עצה שכזו לגבי ברכות הנהנין, והגרעק"א בהגהותיו שם ציין לדברי המג"א בס' תרל"ט הנ"ל ולד' התב"ש שהציע עצה זו גבי ברכת השחיטה. ואכמ"ל בענין שדט"ו רבי' וטובים.

והנראה דהנה מעשיות ד' הב"י והגר"א בס' מ"ז נראה דס"ל דברכת התורה הם ברכת המצות. והלבוש (סי' מז) כתב: "קודם שיתחיל ללמוד או לומר דברי תורה יברך ברכת התורה. ומאד מאד צריך האדם לזהר בה, להראות שהתורה היא חשובה בעיניו ונהנה ממנה כמו שמברך על כל הנאותיו", עכ"ל ונקטו האחרונים דס"ל להלבוש שבברכת התורה היא בברכת הנהנין. אולם מוכח מכ"כ פוסקים שברכות התורה עניינה בברכת השבח וההודאה, ויש הסוברים דכן כוונת הגר"ח ז"ל שייסד לן "דברכת התורה אין הברכה על קיום המצוה של תלמוד תורה רק דהוא דין בפני עצמו דתורה בעי ברכה, וכדילפינן לה מקרא דכי שם ה' אקרא וגו'. אם כן אין זה דין שייך להמצוה כלל, רק דתורה עצמה טעונה ברכה". ועי' בזה באגר"מ אור"ח ח"א סי' כ"א ובס' עבודת משה (ח"א הלכות תפילה פ"ה ה"י) ובספרי הקט ויאמר שמואל, ראיות רבות לזה.

והנה א"נ דאכן כך הוא, וברכה"ת עניינה ברכת שבח והודאה, הרי פשוט וברור שאדם אינו יכול לכון שהברכה תחול עד לזמן מסוים, כשם שא"א לאדם לכון שברכת 'פוקח עורים' או 'מתיר אסורים' תחול עד זמן מסוים. וא"כ לכא"ל לא שייך לכון שברכה"ת יחול עד לזמן מסוים.

מפניני אדוננו הגר"א על מגילת רות

יעש'ה עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי. כי סברה שרוצים שתגמול עמם חסד על שהטיבו עמה בהיותם כלותיה, לזה אמרה להם 'שובנה בנותי', כי לא יהיה לכם תועלת בלכתכם אחרי, כי לא אוכל להועיל לכם להתחסד עמכם, אלא יעש'ה בעצמו עמכם כאשר עשיתם עם המתים שאי אפשר שתצפו לתשלום גמול כן הוא עמדי, כי אני עני ועניי חשוב כמות. ומה הוא החסד שיעשה ה' עמכם היינו ית'ה' לכן מנוחה'.

* * *

ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אליה, שובי אחרי יבמתך. אמרה לה: אני רואה שאין כונתך שלימה להתדבק בי, כי אני רואה יבמתך גם כן בקשה ומכל מקום הלכה לה, ואם כן סוף כל סוף גם את תלכי ממני, ואם כן לכי כעת אחרי יבמתך, מה לך להתרחק ממנה.

* * *

ותלך ותבוא ותלקט. רצה לומר שהלכה תחלה כל השדה לא לקטה, כי למה לה לילך עם משאוי הליכה וחזרה, ואחר כך כשחזרה אז התחילה ללקט מסוף השדה, ולקטה והלכה בזה הלקיטה עד העיר. והמשל על זה במי שמלקט אבנים חכם וטיפש.

וימת אלימלך איש נעמי ותשאר היא ושני בניה. במדרש (רבה): נעשו כשיירי מנחות. דקשה ליה, כי לשון 'נשאר לא שייך אלא על הנשארים במיעוט, ואיך אמר כאן ותשאר נעמי ושני בניה, הלא לא נחסר אלא איש אחד והם נשארו שלשה. רצה לומר נעשו כמו במנחות, שהם עשרון, והכהן אינו נוטל מזה אלא מלא קומצו, עם כל זה הנשאר נקרא שיריי' אף שהם יותר ממנו שלקח הכהן. כיון שהעיקר נלקח השאר נקרא שיריי'. וכן נאן "וימת אלימלך איש נעמי", כיון שהעיקר מת אז "ותשאר נעמי" כו' נעשו הם שיריי'.

* * *

ושם השנית רות. מאי רות, אמר ר' יוחנן: שזכתה ויצא ממנה דוד שריהו להקב"ה בשירות ותשבחות כו' (ברכות ו', ב'). ולפי זה העיקר חסר, שאין כאן שום רמז במה ריהו, ויותר טוב לקרואה "שירי". אכן הטעם שנקראת כן הוא, כי גם מתחילה קודם שנתגיירה נתחייבה בשבע מצות בני נח, ואחר כך בגירותה נתוסף לה עוד [תר"ו] מצות, אך כדי שלא תקשי דלפי זה הו' ליה לקרואה 'תור', על זה אמרינן שזכתה ויצא ממנה דוד שריהו להקב"ה בשירות כו'.

זמני הלכה למעשה אופק אלעד

בעריכת הרח"ג רא"י זילבר זצ"ל

נה"ח	נה"ח	נה"ח	נה"ח	נה"ח
מישורי הנראה	מג"א	הגר"א	החמה	שקיעת
5:36	5:42	8:12	9:05	7:41
5:36	5:42	8:12	9:05	7:42
5:35	5:41	8:11	9:05	7:42
5:35	5:41	8:11	9:05	7:43
5:35	5:41	8:11	9:05	7:43
5:35	5:41	8:11	9:05	7:44
5:35	5:41	8:11	9:05	7:44
5:34	5:41	8:11	9:05	7:45
5:34	5:41	8:11	9:05	7:45

בית הכנסת "נוסח אשכנז"

הננו להודיע כי בליל חג השבועות יתקיימו שיעורי תורה בשעה 12:00 - דף היומי ובעניינא דיומא ע"י הרב ראובן דינין שליט"א

בשעה 1:30 - בעניינא דיומא

ע"י הרב יצחק זלצברג שליט"א

בשעה 2:30 - בעניינא דיומא

ע"י הרב יגאל בראון שליט"א

בשעה 3:30 - בענייני הלכה ומנהגי החג

ע"י הרב יהודה לב שליט"א

תפילת שחרית: וותיקין, 8:10

ביהכ"נ המרכזי "זכור לאברהם"

הננו להודיע כי בחג השבועות יתקיימו מנין נוסף לתפילת שחרית בשעה 7:20

לכולל בעיר ניתן לקבל עוד מס' אברכים אחר חג השבועות - לפרטים 0548470441

ביהכ"נ חניכי הישיבות גבעת שאול

הננו להודיע כי בחג השבועות יתקיימו מנין נוסף לתפילת שחרית בשעה 8:15

הודעה חשובה

הננו להודיע שהשבוע תתקיים מכירת עופות טריים

מהשחיטה המיוחדת והמהודות שבפיקוח בד"צ אלעד

בראשות המרא דאתרא הגרש"ז גרוסמן שליט"א

הזמנות עד יום שני ט' סיון בשעה 24.00

בטלפון 0527643116

החלוקה תתקיים בעז"ה ביום רביעי יא סיון

ברחוב אבן גבירול

ויאמר לקוצרים ה' עמכם. כי איתא בזוהר (עי' ח"א ע"ו, א'): כל בי תרי דאזלי שכינתא שריא בינהון והני מילי דעסקן בדברי תורה אבל אי לא עבדו כדאק יאות שכינתא סליק מבינהון, כמה דאת אמור (דברים כ"ג, ט"ו): ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. וכן כאן שראה נערה ביניהם ואמר להם היש ה' עמכם, רצה לומר שמא באתם לידי מכשול על ידה ונשתלקה השכינה מביניהם. ויאמרו לו יברכה ה'. אשה כשרה וצנועה היא וה' יברך אותך בה, כי אתה צריך לאשה וראויה היא לך.

* * *

ויען בעז ויאמר לה הגד לי כל אשר עשית את חמותך אחרי מות אישך, ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי אלי עם אשר לא ידעת תמול שלשום. רצה לומר, שאמר לה שדיבר לה תחלה לישא לאשה על שם ששמעה מעשיה הטובים שבאתה להתגיר, אך כשהוגד לי זאת הוגד לי גם כן שעזבה את עמה המואבים ומחמת זה ספק לי אם מותרת לי, כי עדיין לא נתחדש לו הלכה עמוני ולא עמונית כו', ולכן צריך להיות הדבר תלוי עד שיתברר הדין הזה.